

Brochure

Veiligheidsmonitor 2023

Praktische deelnemersinformatie

Versie: 1.2

Datum: 21 november 2022

1 Introductie

Hartelijk welkom! U bent deelnemer aan de Veiligheidsmonitor of heeft hiervoor belangstelling. Met deze korte notitie willen wij u graag voorzien van praktische deelnemersinformatie. Dit op basis van de jarenlange ervaring die we met de begeleiding van deelnemers aan de Veiligheidsmonitor hebben. Staat uw vraag er niet tussen? Bel met Wouter Andringa, Frank ten Doeschot of Michael Brandt. Hun telefoonnummers vindt u aan het eind. Uitgebreide informatie is te vinden op de website www.veiligheidsmonitor.nl van het CBS. Hier vindt u onder andere de standaard-vragenlijst en voorbeelden van de lokale vragen in de zogenaamde vrije ruimte.

Met ingang van de Veiligheidsmonitor 2021 zijn grote veranderingen doorgevoerd in de veldwerkmethode en vragenlijst. Het veldwerk wordt alleen nog online uitgevoerd (en niet meer deels schriftelijk). Dit verlaagt de kosten voor deelnemers. De wijzigingen in de vragenlijst betreft uitbreiding van het blok cybercrime (met nieuwe delictvormen en doorvragen naar o.a. schade en emotionele gevolgen), het toevoegen van vragen over discriminatie en het verwijderen van de vragen over onveilige plekken in de buurt.¹

In deze notitie gaan we in op de planning, de keuzes die deelnemers moeten maken ten aanzien van de steekproef en de vragenlijst, de voorlopige tarieven voor 2023 en de facturering.

2 Betrokken partijen

- Deelnemer = Gemeente, samenwerkingsverband, politie-eenheid of veiligheidsregio die extra enquêtes (oversampling) en/of vrije ruimte (eigen vragen) inkoop
- I&O Research = Opdrachtnemer voor de helft van het veldwerk voor de landelijke Vm, alle veldwerk voor lokale oversampling, advisering deelnemers over steekproef en vrije ruimte, invullen steekproefaanvraag, uitleveren recordbestanden, maatwerkanalyse en -rapportage
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) = Coördinatie, methodologie en communicatie, website Vm, databank, vaststellen vrije ruimte, steekproeftrekking, de helft van het veldwerk voor de landelijke Vm, dataverwerking, landelijke rapportage, toegang online databank, instellingsmachtiging (zie paragraaf 3).
- Ministerie van Veiligheid en Justitie = Opdrachtgever van de landelijke Veiligheidsmonitor (Vm)

3 Veranderingen in de Veiligheidsmonitor 2023

- In de standaard-vragenlijst van de Veiligheidsmonitor 2023 (Vm23) zullen kleine wijzigingen worden doorgevoerd. Deze zijn niet van invloed zijn op de vergelijkbaarheid met de meting van 2021. De belangrijkste wijzigingen zijn: de uitbreiding van het vragenblok over

---

¹ De wijzigingen zorgen voor een zogenaamde trendbreuk tussen de metingen van 2021 en 2023 en de metingen in de periode 2012-2019. Niettemin blijft het mogelijk om trends te volgen op de 20 belangrijkste indicatoren. Hiervoor zijn zogenaamde correctie- of omrekenfactoren beschikbaar. De metingen van 2021 en 2023 zijn optimaal vergelijkbaar.

discriminatie (o.a. aangiftebereidheid), toevoegen van vragen over discriminatie door de politie en het inclusiever maken van de vragenlijst (o.a. geslacht en seksuele oriëntatie).

- Het CBS stelt strengere voorwaarden aan het doorleveren van de recordbestanden (of: microdata). Een deelnemer kan – indien zij de beschikking heeft over statistische analysesoftware – met het recordbestand zelf analyses uitvoeren op de data van de Veiligheidsmonitor. Die voorwaarden worden door het CBS gesteld omwille van datakwaliteit en dataveiligheid. Voor de Vm23 is aangegeven dat uitlevering van het recordbestand door I&O Research alleen kan plaatsvinden indien de deelnemer beschikt over een instellingsmachtiging. Voor de Vm25 en verder is nog niet bekend welke voorwaarden er gelden.

4 Planning

Let op! De uiterste aanmelddatum is 1 maart 2023

Actie	Deadline	wie?
Definitief aanmelden bij CBS via het formulier op www.veiligheidsmonitor.nl	1 maart 2023	Deelnemer
Steekproefspecificatie bepalen	15 maart 2023	Deelnemer+I&O
Steekproefaanvraag invullen en indienen bij CBS	1 april 2023	I&O
Afstemmen vragen vrije ruimte	1 april 2023	Deelnemer+I&O
Indienen vragen vrije ruimte bij CBS	15 april 2023	I&O
Start veldwerk	augustus 2023 *	I&O Research
Lokale publiciteit	augustus-oktober 2023	Deelnemer
Einde veldwerk	1 november 2023	I&O
Publicatie landelijke rapport en online databank	1 maart 2024	CBS
Opleveren recordbestanden	vanaf 1 maart 2024	I&O
Opleveren lokale maatwerkanalyses en -rapportages	voorjaar 2024 **	I&O

* de start van het veldwerk wordt afgestemd met het einde van de schoolvakantie in uw regio

** planning in overleg met I&O Research

5 Steekproefspecificatie

Keuzes die in het kader van de steekproefspecificatie gemaakt moeten worden zijn:

- aantal en afbakening deelgebieden binnen de gemeente;
- aantal enquêtes per deelgebied.

Elke deelnemer is vrij om hier zelf in te kiezen. Maar er zijn wel wat algemene uitgangspunten waarmee rekening moet worden gehouden:

- Aantal en afbakening deelgebieden
  - Een deelgebied is een buurt, wijk of een kern binnen de gemeente, of een cluster hiervan. Vaak wordt uitgegaan van bestaande gebiedsindelingen van de deelnemer, bijvoorbeeld indelingen in het kader van wijk- / dorpsgericht werken.

- Voor de steekproefaanvraag is het praktisch als de gebiedsindeling aansluit bij de wijk-/buurtindeling van het CBS. Maar maatwerk op basis van postcodegebieden is ook mogelijk.
- Alle deelgebieden moeten samen volledig gemeentedekkend zijn. Er kunnen geen wijken/buurtten/postcodes buiten beschouwing worden gelaten.

b. Aantal enquêtes per deelgebied

Deze keuze hangt samen met de gewenste nauwkeurigheid van de uitkomsten en de steekproeffractie:

- 1 *Nauwkeurigheid*. Simpelweg: hoe meer enquêtes, hoe nauwkeuriger de uitkomsten. Hoewel boven de 380 enquêtes (+/- 5% marge) de nauwkeurigheid niet snel meer toeneemt. Wij adviseren per deelgebied minimaal 150 enquêtes af te nemen (+/- 8% marge). En per gemeente minimaal 300 enquêtes (+/- 6% marge).
- 2 *Steekproeffractie*. Dit is de grootte van de bruto-steekproef in een bepaald deelgebied in verhouding tot het totale aantal inwoners 15+. De bruto-steekproef is het aantal personen dat aangeschreven moet worden om het gewenste aantal enquêtes (netto-steekproef) te kunnen realiseren, rekening houdend met het verwachte responspercentage. Wij schatten dat responspercentage in op basis van eerdere metingen of vergelijkbare gebieden. Wij adviseren om met de bruto-steekproef onder 25% van het totaal aantal inwoners 15+ per deelgebied te blijven. Dit is de maximale steekproeffractie, welke door het CBS is toegestaan.

Bijvoorbeeld: gemeente X wil in wijk Y 150 enquêtes laten uitvoeren. Dat is de netto-steekproef. De verwachte respons is 30%, zodat de bruto-steekproef 500 inwoners 15+ bedraagt. Met een maximale steekproeffractie van 25%, betekent dit dat wijk Y minimaal 2.000 inwoners 15+ moet hebben.

Zodra het aantal gebieden en het aantal enquêtes per gebied door de deelnemer in overleg met I&O is bepaald, vult I&O voor de deelnemer de steekproefaanvraag bij het CBS in. De enquêtes die in de gemeente worden afgenomen in het kader van de landelijke steekproef² kunnen hiervan worden afgetrokken. Deze worden dus niet in rekening gebracht bij de deelnemer.

6 Vragenlijst

De standaard-vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 12 vaste vragenblokken. Een deelnemer kan deze tegen geringe meerkosten uitbreiden met lokale vragen, de zogenaamde vrije ruimte. Deze lokale vragen moeten inhoudelijk een relatie hebben met de onderwerpen leefbaarheid en veiligheid. De vrije ruimte is niet onbeperkt. Er geldt in principe een maximum van 5 extra pagina's A4 (circa 25 vragen). Er mag een beperkt aantal open vragen worden toegevoegd. Het is niet toegestaan om persoonsgegevens uit te vragen in de vrije ruimte. I&O adviseert deelnemer over de inhoud en opzet van de vrije ruimte. Wij kunnen daarvoor voorbeelden van andere deelnemers leveren. CBS heeft het eindoordeel over de inhoud van de vrije ruimte.

---

² Jaarlijks worden 65.000 enquêtes afgenomen in het kader van de landelijke steekproef voor het Ministerie van J&V. Het aantal enquêtes in uw gemeente hangt samen met de bevolkingsomvang 15+

7 Overeenkomsten

Deelnemers ontvangen twee overeenkomsten van het CBS: 1) Aan de hand van de wensen van de deelnemer (oversampling en vrije ruimte) wordt een 'Nadere overeenkomst' tussen deelnemer en I&O afgesloten. 2) Daarnaast wordt er een 'Deelnameovereenkomst' tussen de eigenaren VM (CBS en Ministerie van Veiligheid en Justitie) en deelnemer afgesloten. Deze overeenkomst wordt opgesteld nadat de steekproefspecificatie en invulling vrije ruimte definitief zijn.

Voor de maatwerkanalyse/-rapportage ontvangt de deelnemer een aparte offerte van I&O.

8 Uitvoering veldwerk

Het veldwerk wordt als volgt uitgevoerd:

- introductiebrief met link naar online vragenlijst;
- eerste herinneringsbrief met link naar online vragenlijst;
- tweede herinneringsbrief met link naar online vragenlijst.

Tijdens het veldwerk wordt de deelnemer door middel van een dashboard geïnformeerd door I&O Research over het verloop van de respons.

9 Lokale publiciteit

Publiciteit via lokale kanalen zorgt aantoonbaar voor een hogere respons. Denk aan nieuwsberichten in lokale dag- en weekbladen, interview met de verantwoordelijk bestuurder, website en social media. I&O Research levert alle deelnemers een uitgewerkte communicatie-toolkit, voorzien van planning, berichtteksten en foto-/videomateriaal. Bijvoorbeeld:

<https://youtu.be/ilkOUvODYks>

De deelnemer verzorgt via de afdeling communicatie zelf de uitvoering.

10 Resultaat

Als deelnemer ontvangt u rond 1 maart 2024 van het CBS inloggegevens voor de online databank. Hiermee kunt u zelf de resultaten analyseren. Desgewenst kunt u ook het recordbestand met alle enquêtes in uw gemeente of regio ontvangen. Voorwaarde is dat uw organisatie een CBS instellingsmachtiging heeft.

Omdat analyse via de databank arbeidsintensief is en de resultaten van de vrije ruimte *niet* worden opgenomen, kiezen veel deelnemers er voor om een maatwerkrapport of tabellenboek voor hun gemeente of regio te laten opstellen. Hierin is alle relevante informatie op een overzichtelijke wijze gebundeld. I&O Research adviseert u over de opties.

11 Kosten van deelname

De tarieven voor de Veiligheidsmonitor 2023 zijn als volgt:

- A. Basis. De kosten voor begeleiding en advisering deelname bedragen 1.575 euro (excl. BTW).
- B. Oversampling. De kosten voor het ophogen van de steekproef bedragen € 4,70 (excl. BTW) per ingevulde enquête.
- C. Vrije ruimte. De opslag voor het toevoegen van eigen vragen bedraagt € 3,45 (excl. BTW) per ingevulde enquête. (tot n=3.500; daarboven geldt een tarief van € 0,10 per ingevulde enquête).
- D. +/- € 1,00 per enquête voor toeslag CBS (coördinatie en databank).
- E. Tussen € 100 en € 1.250 voor steekproeftrekking door CBS, afhankelijk van de complexiteit.

Het benodigd budget voor een maatwerkrapport varieert van +/- € 3.000 tot € 10.000 afhankelijk van de gekozen opties. Het benodigd budget voor een tabellenboek varieert van +/- € 500 tot € 2.500 afhankelijk van de gekozen opties. Wij adviseren u graag over de wijze van deelname en kunnen verschillende deelnamevarianten voor u doorrekenen.

Rekenvoorbeeld:

Veiligheidsmonitor Gemeente X 2023			
<i>variant 1: 200 per wijk</i>			
Totale steekproef			
Aantal deelgebieden gemeente X		5	
Aantal enquêtes per deelgebied		200	
Totaal		1000	
Waarvan landelijke steekproef (schatting)		250	
In te kopen enquêtes door gemeente X		750	
Kosten oversampling en vrije ruimte			
onderdeel	aantal	tarief (oud)	bedrag
Vaste kosten I&O	1	€ 1.575,00	€ 1.500,00
Steekproeftrekking CBS	1	€ 700,00	700
Enquetes I&O	750	€ 4,70	€ 3.525,00
<i>Optie: gebruik vrije ruimte I&O</i>	875	€ 3,45	€ 3.018,75
Toeslag CBS	1	€ 500,00	€ 500,00
Totaal veldwerk			€ 9.243,75
<i>Optie: maatwerkrapport incl. vrije ruimte</i>			€ 5.000,00
Totaal veldwerk+maatwerkrapport			€ 14.243,75
Facturatie			
1. Factuur CBS najaar 2023:			€ 1.200,00
2. Factuur I&O Veldwerk incl. vrije ruimte najaar 2023:			€ 8.043,75
3. Factuur I&O Maatwerkrapport (optie) 2023 of 2024:			€ 5.000,00
Alle bedragen excl. BTW			

12 Facturering

Deelnemers ontvangen voor het veldwerk twee facturen. De ene factuur is van I&O Research voor de enquête en de vrije ruimte. Deze factuur wordt najaar 2023 verstuurd. De andere factuur is van CBS voor de toeslag en de kosten van het CBS. Deze factuur ontvangt eveneens najaar 2023.

Deelnemers die een maatwerkanalyse/-rapportage afnemen, ontvangen hiervoor een aparte factuur van I&O Research in het voorjaar van 2024 (of indien gewenst al in 2023).

13 Vragen?

Neem contact op met:

Wouter Andringa
w.andringa@ioresearch.nl
053-20 05 223

Michael Brandt
m.brandt@ioresearch.nl
020-308 48 11

Frank ten Doeschot
f.ten.doeschot@ioresearch.nl
053-2005221

I&O Research – Onderzoek dat ertoe doet

I&O Research is een onderzoeksbureau voor maatschappelijke vraagstukken. Wij werken voor overheid en publieke organisaties. In de overheidssector is I&O Research het grootste onderzoeksbureau van Nederland, gerekend in omzet en aantal medewerkers (volgens de Marktonderzoek Associatie, MOA 2021).

We leveren overheden en publieke organisaties betrouwbare en onafhankelijke onderzoeksuitkomsten die hen inzicht en handelingsperspectief bieden voor strategische keuzes en beleidsbeslissingen. Zo helpen we onze opdrachtgevers Nederland een beetje beter, mooier, gezonder, veiliger, mobieler, welvarender en duurzamer te maken. Kortom: onderzoek dat ertoe doet.

Onze opdrachtgevers:

- Rijksoverheid
- Gemeenten, provincies en waterschappen
- Uitvoeringsorganisaties/ZBO's
- Organisaties voor zorg en welzijn
- Ngo's / goededoelenorganisaties
- Lokale en regionale rekenkamers
- Universiteiten en kennisinstituten
- Media

Onze expertisegebieden:

- Democratie en bestuur
- Economie
- Arbeidsmarkt en sociale zekerheid
- Ruimte en omgeving
- Wonen
- Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Veiligheid
- Sociaal domein
- Gezondheid
- Onderwijs
- Kennis en wetenschap

I&O Research is een full-service-onderzoeksbureau. Wij voeren zo goed als alle vormen van opinie- en beleidsonderzoek uit, waaronder klantwaarderingsonderzoek, draagvlakonderzoek, datascience, beleidsmonitoring, evaluatie- en rekenkameronderzoek. U kunt ons inschakelen voor kwalitatief en kwantitatief onderzoek of combinaties daarvan, complete onderzoeksprojecten en advisering daarover of alleen voor de uitvoering van de dataverzameling. Voor tijdelijke opdrachten voor onderzoekers en dataspecialisten hebben we een detachingsconsulent in huis.

Kwaliteitsstandaarden

I&O Research mag vier internationaal erkende kwaliteitsstandaarden voeren en één Nederlandse norm: ISO 9001 voor de bedrijfsvoering, ISO 20252 voor beheersing van het proces van onderzoek en panelbeheer, ISO 27001 voor informatiebeveiliging, ISO 27701 voor privacymanagement en NEN 7510 voor gezondheidsinformatie. I&O Research is lid van de Marktonderzoek Associatie (MOA) en de Vereniging van Beleidsonderzoeksbureaus (VBO). Wij onderschrijven de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Daarnaast onderschrijven wij de Integriteitscode voor Statistisch en Analytics Onderzoek van MOA/VBO/VSO. Wij werken volgens de Gouden Standaard van het CBS. De Gouden Standaard is een uniek ijkingsinstrument voor nationale en regionale steekproeven en zorgt voor betere aansluiting bij de overige Europese landen die gebruikmaken van vergelijkbare data in hun land.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl